

امام مهدی (ارواحنا فداه) در کلام امام حسین (علیه السلام)

<?xml encoding="UTF-8">



مقدمه

وجود مقدس حضرت بقية الله الاعظم ، ارواحنا له الفداء، در معارف به عنوان «خونخواه کشته کربلا» (1) شناخته شده و شیعیان همراهی با آن امام منصور برای گرفتن انتقام خون حسین (علیه السلام) و یارانش را یکی از آرزوهای بزرگ خود می دانند، (2) تا جایی که در هر عاشورا به یکدیگر اینگونه سر سلامتی می دهند:

«اعظم الله اجورنا بمصابنا بالحسين(عليه السلام) وجعلنا و اياكم من الطالبين بثاره مع وليه الامام المهدى من آل محمد» (3)

خداوند پاداش ما را در عزای مصیبت حسین (علیه السلام) بزرگ گرداند و او شما را از جمله کسانی که به همراه ولی اش امام مهدی از آل محمد: به خونخواهی او برمی خیزند قرار دهد.

در یک کلام نام حسین (علیه السلام) و مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) برای شیعیان یادآور یک حکایت ناتمام است، حکایتی که آغازگر آن حضرت اباعبدالله الحسین (علیه السلام) و پایان بخش آن حضرت بقية الله الاعظم (عجل الله تعالی فرجه الشریف) است.

در هر حال از آنجا که در اذهان شیعیان این دو وجود مقدس از قرابت و ارتباطی جدایی ناپذیر برخوردارند. از همین رو مناسب دیدیم که در ایام عزای سرور آزادگان به بخشی از معارف ارزشمندی که از آن حضرت در ارتباط با فرزند ارجمندش حضرت مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) رسیده است اشاره کنیم:

1. نسب مهدی(عجل الله تعالی فرجه الشریف)

حضرت اباعبدالله الحسین(علیه السلام) در روایت‌های متعددی به این موضوع که حضرت مهدی(عجل الله تعالی فرجه الشریف) از فرزندان و نوادگان ایشان است اشاره کرده اند که از جمله آنها روایتی است که در زیر آمده است: «دخلت علی جدی رسول الله (صلی الله علیه و آله) فاجلسنی علی فخذہ و قال لی: ان الله اختار من صلبک یا حسین تسعة ائمة، تاسعهم قائمهم، و کلهم فی الفضل والمنزلة عندالله سواء» (4)

بر جدم رسول خدا، که درود و سلام خدا بر او باد، وارد شدم، پس ایشان مرا بر زانوی خود نشانده و فرمود: ای حسین! خداوند از نسل تو نه امام را برگزیده است که نهمین نفر از ایشان قیام کننده آنهاست و همه آنان در پیشگاه خداوند از نظر فضیلت و جایگاه برابر هستند.

این موضوع که قائم آل محمد(صلی الله علیه و آله) از نسل حسین(علیه السلام) و نهمین نواده اوست در روایات بسیاری، که از طریق شیعه و اهل سنت روایت شده، آمده است و هر گونه شک و تردید نسبت به نام و نشان و مشخصات موعود آخرالزمان و آخرین ذخیره الهی را برطرف می سازد.

«دخلت علی النبی (صلی الله علیه و آله) فاذاالحسین علی فخذہ و هو یقبل عینیہ وفاه و یقول: انت سیدابن سیدانت، امام ابن امام، نت حجة ابن حجة، ابوحجج تسعة من صلبک تاسعهم قائمهم.» (5)

بر پیامبر خدا وارد شدم و دیدم که آن حضرت در حالی که حسین را بر زانوی خود نشانده بر چشمها و دهان او بوسه می زند و می فرماید: تو آقای فرزند آقای، تو امامی فرزند امامی، تو حجتی فرزند حجتی، تو پدر حجت‌های نه گانه ای، از نسل تو نهمین حجت و قیام کننده آنان بر خواهد خاست.

2. عدالت گستری مهدی(عجل الله تعالی فرجه الشریف)

عدالت و تشکیل جامعه ای بر اساس عدل از آرمانهای همیشگی بشر بوده و در طول هزاران سالی که از زندگی انسان بر کره خاک می گذرد و صدها و هزاران نفر در پی تحقق این آرمان، بشریت خسته از ظلم و ستم را به دنبال خود کشیده اند، اما جز در مقاطع کوتاهی از زندگی بشر و آن هم در سرزمینهای محدود هرگز این آرمان بدرستی تحقق نیافته و هنوز هم عدالت آرزویی دست نیافتنی برای انسان عصر حاضر است.

با توجه به همین موضوع در روایت‌هایی که از پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) و امامان معصوم شیعه: وارد شده، گسترش عدالت و از بین بردن ظلم را یکی از بزرگترین رسالت‌های امام مهدی(عجل الله تعالی فرجه الشریف) بر شمرده و تحقق عدالت واقعی را تنها در سایه حکومت او امکان پذیر دانسته اند.

از جمله این روایتها روایتی است که از حضرت اباعبدالله الحسین (علیه السلام) نقل شده و در آن آمده است: «لولم یبق من الدنیا الا یوم واحد، لطول الله عزوجل ذلک الیوم حتی یخرج رجل من ولدی، فیملها عدلا و قسطا کما ملئت جورا و ظلما، کذلک سمعت رسول الله (صلی الله علیه و آله) یقول» (6)

اگر از عمر دنیا تنها یک روز باقی مانده باشد و خداوند آن روز را چنان طولانی می گرداند که مردی از فرزندان من قیام کند و دنیا را پس از آنکه از ظلم و ستم پر شده بود پر از عدل و داد نماید، من این سخن را از رسول خدا، که

درد و سلام خداوند بر او باد، شنیدم.

پیامبر گرامی اسلامی (صلی الله علیه و آله) نیز قیام عدالت گستر نهمین فرزند امام حسین (علیه السلام) را چنین بیان می کنند:

«... و جعل من صلب الحسين (عليه السلام) أئمة يقومون بامري... التاسع منهم قائم اهل بيتي، مهدي امتي، اشبه الناس بي في، شمائله واقواله و افعاله، يظهر بعد غيبة طويلة و حيرة مظلة، فيعلن امر الله و يظهر دين الله... فيملا الارض قسطا و عدلا، كما ملئت جورا و ظلما.» (7)

... خداوند از فرزندان امام حسین، امامانی قرار داده است که امر (راه و روش آیین) مرا بر پا می دارند. نهم آنان قائم خاندان من مهدی امتم می باشد. او شبیه ترین مردمان است به من در سیما و گفتار و کردار. پس از غیبتی طولانی و سرگردانی و سردرگمی مردم، ظاهر می شود، آنگاه امر (آیین) خدا را آشکار می سازد... پس زمین را از عدل و داد لبریز می کند پس از آنکه از ستم و بیداد لبریز شده باشد.

3. صابران در غیبت مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف)

یکی از ارکان انتظار فرج صبر و پایداری است و انسان منتظر در واقع کسی است که همه سختیها و ناملایمات را به امید رسیدن به آرمان بلند خویش تحمل می کند و از فشار و تهدید زورگویان و طعنه و تکذیب نابخردان هراس به دل راه نمی دهد، از همین رو در روایات صبر و انتظار همواره قرین یکدیگر بوده و فضیلت بسیاری برای صبرپیشگان در زمان غیبت بر شمرده شده است.

حضرت سیدالشهداء (علیه السلام) که خود والاترین مظهر صبر و مقاومت در راه ادای تکلیف الهی است در بیان مقام منتظرانی که صبر و شکیبایی پیشه ساخته و بر آرمان خویش پایداری می ورزند می فرماید:

«منا اثنا عشر مهديا، اولهم امير المؤمنين علي بن ابي طالب، و آخرهم التاسع من ولدي، و هوالقائم بالحق، يحيي الله به الارض بعد موتها، و يظهر به دين الحق علي الدين كله، ولو كره المشركون. له غيبة يرتد فيها اقوام و يثبت فيها علي الدين آخرون، فيؤذون و يقال لهم: «متي هذا الوعد ان كنتم صادقين»، اما ان الصابر في غيبته علي الاذي و التكذيب بمنزلة المجاهد بالسيف بين يدي رسول الله (صلی الله علیه و آله)» (8)

در میان ما اهل بیت دوازده مهدی وجود دارد که اولین آنها امیرمؤمنان علی بن ابی طالب (علیه السلام) و آخرین آنها نهمین فرزند من است. و اوست قیام کننده به حق، خداوند به وسیله او زمین را پس از آنکه مرده است زنده می کند و دین حق را به دست او بر همه ادیان غلبه می دهد، اگر چه مشرکان نپسندند. برای او غیبتی است که گروهی در آن از دین خدا بر می گردند و گروهی دیگر بر دین خود ثابت می مانند، که این گروه را اذیت کرده و به آنها می گویند:

«پس این وعده چه شد اگر راست می گویید؟» آگاه باشید آنکه در زمان غیبت او بر آزار و اذیت و تکذیب صبر کند همانند کسی است که در مقابل رسول خدا (صلی الله علیه و آله) با شمشیر به جهاد برخاسته است.

شاید بتوان گفت فضیلت های بی شماری در روایات ما که برای منتظران فرج بر شمرده اند به اعتبار همین صبر و شکیبایی و تحمل مشکلاتی است که منتظران واقعی فرج بر خود هموار می کنند. چنانکه در روایتی که از امام

صادق(علیه السلام) وارد شده، آمده است:

«...فلا يستفرنك الشيطان، فان العزة لله ولرسوله وللمؤمنين، و لكن المنافقين لا يعلمون ، الا تعلم ان من انتظر

امرنا و صبر على ، يرى من الاذى والخوف، هو غدا في زمرتنا...» (9)

شیطان تو را تحریک نکند. زیرا که عزت از آن خدا و پیامبر و مؤمنان است لیکن منافقان نمی دانند ، آیا نمی دانی کسی که منتظر امر ما (حاکمیت اجتماعی آرمانی ما) باشد، و بر بیمها و آزارهایی که می بیند شکیبایی ورزد، در روز بازپسین در کنار ما خواهد بود...

4. خصال مهدی(عجل الله تعالی فرجه الشریف)

حضرت مهدی(عجل الله تعالی فرجه الشریف) عصار و فشرده عالم هستی (10) و وارث همه انبیاء اولیاء الهی است، و خداوند متعال همه خصال نیکویی را که در بندگان صالح پیش از او وجود داشته، در آن حضرت جمع کرده است. به بیان دیگر آنچه خوبان همه دارند او به تنهایی دارد. در زمینه آنچه گفته شد روایتهای بسیاری وارد شده که از جمله آنها می توان به روایت زیر که از حضرت اباعبدالله الحسین(علیه السلام) نقل شده اشاره کرد:

«فی القائم منا سنن من الانبياء: سنة من نوح، و سنة من ابراهيم ، و سنة من موسى و سنة من عيسى ، و سنة من ايوب و سنة من محمد(صلى الله عليه و آله) . فاما من نوح: فطول العمر؛ واما من ابراهيم: فخفاء الولادة و اعتزال الناس؛ واما من موسى: فالخوف والغيبة؛ واما من عيسى: فاختلاف الناس فيه، واما من ايوب: فالفرج بعد البلوى؛ واما من محمد(صلى الله عليه و آله) فالخروج بالسيف.» (11)

در قائم ما (اهل بیت) سنتهایی از پیامبران الهی وجود دارد؛ سنتی از نوح ، سنتی از ابراهیم ، سنتی از عیسی ، سنتی از ایوب؛ و سنتی از محمد(صلی الله علیه و آله) از نوح طول عمر، از ابراهیم پوشیده ماندن ولادت و کناره گیری از مردم ، از موسی، ترس و غیبت از جامعه ، از عیسی اختلاف مردم درباره او، از ایوب گشایش بعد از سختیها و بلایا، و از محمد(صلی الله علیه و آله) قیام با شمشیر را .

پی نوشت ها :

1. ر. ک: قمی ، شیخ عباس ، مفاتیح الجنان ، دعای ندبه ، اصل عبارتی که در دعای مزبور آمده چنین است:

«این الطالب بدم المقتول بکربلاء»

2. ر. ک: همان ، زیارت امام حسین(علیه السلام) در روز عاشورا. در بخشی از زیارت یادشده چنین آمده است:

«فاستل الله الذی اکرم مقامک و اکرمی ان یرزقنی طلب ثارک مع امام منصور من اهل بیت محمد:»

3. همان جا

4. القندوزی، سلیمان بن ابراهیم ، ینابیع المودة ، نجف ، مكتبة الحيدرية، 1411 ق ، ص 590 ، به نقل از:

موسوعة كلمات الامام الحسين(عليه السلام)، قم ، دارالمعروف ، 1415 ق ، ص 659 ، ح 688 .
5. حسینی ترمذی ، محمد صالح ، مناقب مرتضوی ، ص 139 ، به نقل از: قرشی، علی اکبر، اتفاق در مهدی موعود7، ص 35

6.الشیخ الصدوق،ابوجعفرمحمدبن علی بن الحسین، کمال الدین و تمام النعمة، تهران، دارالکتب الاسلامیة،1359 ق، ج 1 ، ص 317 ، ح 4؛ به نقل از موسوعة كلمات الامام الحسين، ص 661، ح 693 .
7. همان ، ج 1، ص 257 ، به نقل از: حکیمی، محمد ، عصر زندگی و چگونگی آینده انسان و اسلام، قم ، دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم ، 1374 ، صص 35-36

8 . همان ، ج 1، ص 317 ، به نقل از موسوعة كلمات الامام الحسين، صص 666-655، ح 703.
9. الكلینی ، محمد بن یعقوب، الکافی ، ج 8 ، ص 37، به نقل از حکیمی،محمد، همان، ص 293 .
10. در برخی از تفاسیر کلمه «والعصر» به وجود حضرت مهدی(عجل الله تعالی فرجه الشریف) تفسیر شده است.

11. علم الیقین ، ج 2 ، ص 793 ، به نقل از موسوعة كلمات الامام الحسين(عليه السلام) ، صص 669-668، ح 710 .

منبع : ماهنامه موعود ، خرداد و تیر 1376، شماره 2